

1. UVOD

Razvoj sistema zdravstvene zaštite za svaku zemlju je od posebnog strateškog značaja i bitno utiče na cjelokupni društveni i privredni razvoj. Njegov poseban značaj se ogleda u tome što država svojim najvećim pravnim aktom garantuje građanima pravo na zdravstvenu zaštitu.

Sistem zdravstvenog osiguranja predstavlja značajan segment socijalne sigurnosti građana. Uspostavljanje sistema zdravstvenog osiguranja proizilazi iz strategije razvoja zdravstvenog osiguranja, strategije razvoja zdravstvene zaštite kao i drugih značajnih strategija za razvoj države. Zdravstvenim osiguranjem država preuzima obavezu da pokrije sve negativne posljedice rizika za slučaj bolesti, trudnoće, povreda, nesreća na poslu, gubitka zarade što prevazilazi mogućnosti građana i time smanjuje njihov finansijski rizik.

Jedan od osnovnih ciljeva svakog društva jeste zdrav građanin – pojedinac koji radom i znanjem utiče na razvoj društvene zajednice. Zato je polazni osnov socijalnog modela zdravstvene zaštite taj da zdravlje nije tržišna roba, već opšte dobro.

S obzirom na demografske promjene, napredak medicinske nauke i tehnologije, veće informisanje i znanje stanovništva o mogućnostima medicine u savlađivanju bolesti, raste potražnja stanovništva za zdravstvenim uslugama. To utiče na sve veći raskorak između finansijskih resursa i očekivanja stanovništva i otvara značajno razvojno pitanje: “kako obezbijediti jednaku dostupnost zdravstvene zaštite?”. Strategija dokumenta Svjetske zdravstvene organizacije (WHO). Zdravlje za sve u 21. vijeku“ obavezuje sve države članice da obezbijede solidarnost i univerzalnu dostupnost zdravstvene zaštite uz istovremeno savlađivanje troškova.

Uspostavljanje stabilnog i održivog sistema zdravstvenog osiguranja je kompleksan proces. Na jednoj strani je država, odgovorna za određeni nivo zdravstvenog stanja stanovništva, pravnu regulativu i organizaciju zdravstvenih ustanova, koja mora balansirati i težiti ka smanjivanju troškova i rasterećenju privrede, a na drugoj strani su građani kojima zdravstvena sigurnost znači sve više. Kompromis između socijalnih partnera, privrede i države je neophodan, no u zdravstvu je situacija specifična, jer se radi o interesima građana koji su najbitniji. Zadovoljstvo zdravstvenom zaštitom je nužno, iako su građani obično u prosjeku nezadovoljni sistemima zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja.

Sistem funkcionisanja zdravstvenog osiguranja zasniva se na principu međusobnih usklađivanja interesa osiguranih lica, obveznika uplate doprinosa i prava utvrđenih zakonom. Fond zdravstvenog osiguranja (FZO) je u vršenju javnih ovlašćenja nosilac obaveznog i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja u Republici Srpskoj i dužan je da obezbjeđuje prava osiguranih lica na